

12.9.2013

Valtiovarainministeriön lausuntopyyntö

Ohjelmistoyrittäjät ry:n lausunto

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa Kansallisen palveluväylän viitearkkitehtuurista sekä sen alustavasta toteutussuunnitelmasta. Ohjelmistoyrittäjät kiittää mahdollisuudesta. Ohjelmistoyrittäjät on tutustunut viitearkkitehtuuriin ja sen toteutussuunnitelmaan ja kannattaa tavoitetta yhteen toimivien ja innovatiivisten sähköisten palvelujen katalysoinnista kansallisen palveluväylän kehittämisen kautta. Ohjelmistoyrittäjät on myös samaa mieltä siitä, että kansallinen palveluväylä laajalti levinneenä on omiaan edesauttamaan parempien ja kustannustehokkaampien palvelujen syntyä.

Hankkeen kriittisyyden vuoksi sen käytännön toteutustapaan on kuitenkin Ohjelmistoyrittäjien kokemuksen pohjalta syytä kiinnittää huomiota ja käyttää sen toteutuksessa ohjelmistoteollisuudesta hyväksi koettuja toimintatapoja riskien ja tarpeettomien kulujen ja viivästyksien välttämiseksi.

Tärkeimpiä muutosehdotuksia toimintatapaan ovat:

- 1) Hankkeen toteuttaminen **iteratiivisesti** ketteriä kehitysmalleja käyttäen. Ketterät kehitysmallit ovat normi ohjelmistoteollisuudessa ja vähentävät laajojen hankkeiden epäonnistumisen riskiä. Toteutussuunnitelma noudatti vesiputousmallia, yhdistyksen mukaan menetelmällä on aito riski sekä hankkeen myöhästymisestä että sisällön soveltumattomuudesta laajaan hyötykäyttöön. Ketterää mallia käytettäessä hanketta voidaan ohjata paremmin ja mahdolliset ongelmakohdat huomata aiemmin.
- 2) Hankkeen suunnitelmissa ei otettu kantaa hankkeen tuotosten lisensointimalliin. Hallituksen rakennepoliittinen ohjelma kohdassa 2.11 edellyttää hankkeen toteuttamista *Viron yhteistyömahdollisuudet täysimääräisesti huomioiden*. Tämä tarkoittaa käytännössä hankkeen toteuttamista **avoimen lähdekoodin** toteutuksena, toki hankintalaki huomioonottaen. Tämä olisi omiaan vähentämään riskejä hankkeessa ja edesauttaa hankkeen mahdollistaman ohjelmistoviennin toteutumista täysimääräisenä. Avoimen lähdekoodin hallinnoinnin osalta ehdotus 3) alla.
- 3) Hankkeen lopullisen onnistumisen mittarina on laaja käyttöönotto. Käyttöönottoa nopeuttaisi ja riskejä vähentäisi **läpinäkyvä** hankehallinto. Ohjelmistoyrittäjät ehdottavat, että hankkeessa tuotettu lähdekoodi sekä suunnitelmat tehdään julkisen versionhallinnan (<https://github.com/> tai vastaavan) kautta. Lisäksi hankkeen tekniseen vuoropuheluun suositellaan sähköpostilistoja tai muita verkkotyökaluja, joihin aiheesta kiinnostuneet voivat liittyä.
- 4) Teknisenä toteutuksena Ohjelmistoyrittäjät suosittelevat toteuttamaan hankkeen modernilla Internetin arkkitehtuurin mukaisella **REST**-teknologialla tekniikan valtavirrasta syrjään jääneen SOAP- ja UDDI-teknologioiden sijaan. Tutkimusten mukaan yli 75% Internetin julkisista rajapinnoista on jo REST-teknologialla tehtyjä, SOAP-teknologian osuuden ollessa alle 20% ja laskeva.

Avainsanat: kansallinen palveluväylä, palveluväylä, ketteryys, kustannus, vesiputous, iteratiivinen, ohjelmistokehitys, sopivuus, avoin lähdekoodi, toimittajaloukku, riskienhallinta, kustannussäästöt, transparenssi, REST-teknologia.

Kunnioittaen,
Ohjelmistoyrittäjät ry

Rasmus Roiha
Toimitusjohtaja

Ohjelmistoyrittäjät ry on sitoutumaton kasvuhakuisen ja yrittäjähenkisen ohjelmistoyritysten johdon, omistajien ja yrittäjien yhteisö. Jäseniä on yli 580.